

LE TOURISTE BULGARE. — DER BULGARISCHE TOURIST.
СПИСАНИЕ ЗА ТУРИЗЪМЪ И ПРИРОДООПИСАНИЕ.

Редакторъ: СТОЯНЪ ИВ. ПОПЛУКОВЪ.

Излиза мѣсечно (освѣнъ юлий и августъ). Струва за нечленове годишно 2 лева, за членове — 1 л., въ странство — 2'50 франка.

Всичко се изпраща: София, «Българско Туристско Дружество».

Год. X. София, юний 1911 г. Брой 6.

XI съборъ на Б. Т. Дружество.

Съгласно рѣшението на миналогодишния съборъ, тѣзгодишниятъ съборъ засѣдава въ Пловдивъ на 29 и 30 май. Туриститѣ отъ Севѣрна България се събраха въ София отъ кждѣто на 28 вечеръта потеглиха за Пловдивъ. Туриститѣ отъ Долна-Баня, Бѣлово и Т.-Пазарджикъ се присѣдиняваха по гаритѣ къмъ пѣтующитѣ туристи и така дружно пристигнаха на Пловдивската гара на 29 сутринъта, посрѣщнати отъ пловдивскитѣ туристи начело съ музиката, която свиреше туристическия химнъ и привѣтствувани отъ прѣдседателя г. Жилковъ съ „добрѣ дошли“. Отъ гарата туриститѣ, начело съ музиката и пѣеики туристкия химнъ, потеглиха за въ града. Шествието се спрѣ на площадъ «Джумая», отъ кждѣто гоститѣ туристи бѣха разведени на почивка по опрѣдѣленитѣ квартири.

Засѣданието на XI редовенъ сборъ на Б. Т. Д.

Засѣданието на сбора се откри въ 10 часа прѣди обѣдъ, защото въ опрѣдѣленото споредъ програмата врѣме — 9 часа, нѣмаше нужното количество делегати, отъ подпрѣдседателя

на централното настоятелство г. Ст. Ив. Поплуковъ, който каза по случая една къса привѣтствена рѣчь. На сбора присъствуваха 137 делегати: — *Бѣлово* (20 чл.) Ал. Константиновъ. Хр. Рибаровъ, Михаилъ Мизовъ, Георги Минковъ и Н. Иловъ; *Вратца* (52 чл.) Сим. Ножаровъ; *Долня-Баня* (18 чл.) А. Д. Цвѣтковъ, К. Г. Симеоновъ, Хр. Апостоловъ, Ил. Дебеляновъ, Я. Несимовъ и Е. Апостолова; *Дупница* (30 чл.) Ст. Стайковъ и Н. Додовъ; *Плѣвень* (61 чл.) Кр. Антоновъ и Тодоръ Казасовъ; *София* (194 чл.) Хр. Рачевъ, Р. Крюгеръ, Д. Духовниковъ, С. Фичевъ, Хр. Кожухаровъ. Ст. Павловъ, Е. Христовъ, С. Д. Скрински, И. Х. Ламбовъ, Д. И. Абаджиевъ. К. Л. Руйнекоръ. Ст. Цачевъ, С. И. Поплуковъ, А. Александровъ, Н. Нѣмски, В. Кръстевичъ, И. Карабиберовъ. В. Хлѣбаровъ, А. Чолѣвъ. Ив. Ботевъ, Г. Ганчевъ, В. Койчевъ. А. Миленковъ, А. Поповъ, Д. И. Бакърджиевъ, К. Михайловъ, Г. И. Махалски, Х. Поповъ, С. Захариевъ, Д. Папазовъ, Х. Николовъ, С. Бераха, Д. Ганевъ, В. Балашевъ, Д-ръ П. Козаровъ, Ст. Мартиновъ, Т. Траяновъ, И. В. Чаушовъ, Габ. Арие, Г. А. Кирчевъ, Иор. Еремиевъ, Д. Койчевъ, С. Колевъ, Н. З. Баджовъ, А. Джанановъ, К. Кръстевъ, Ив. Сандовъ и Салплиевъ; *Т.-Пазарджикъ* (30 чл.) Тодоръ Пеневъ, Захари Колчаковъ, Цончо Пенчевъ, Юсефъ Москона и Атанасъ Вѣтреньски; *Търново* (290 чл.) Л. Филиповъ, С. Атанасовъ, Б. С. Атанасова, Юр. Константиновъ, Хр. Хараламбевъ, М. Чаушевъ, А. Табаковъ, З. Ахтарджиевъ, Ив. Николовъ, Кр. Кънчевъ, Б. Гирджикова.

Прѣдседателствующия прочете

Отчета на Б. Т. Д. за 1910 година.

Прѣзъ миналата година дружеството не е прѣтърпѣло никакво измѣнение, макаръ че туризма се повече и повече си пробива пътъ между нашето общество. Съставътъ на дружеството е билъ почти сѣщия, както и миналата година, само числото на членовѣтъ въ клоновѣтъ се е увеличило. Прѣзъ годината дружеството е имало сношение съ 11 редовни и полу редовни клона които сѣ броили, споредъ отчетитѣ на клоновѣтъ, 646 члена; именно: *Вратчански* 55 чл.; *Долно-бански* 18 чл.; *Гара Бѣлово* 13 чл.; *Дупнишки* 20; *Еленски* 16 чл.; *Пловдивски* 53; *Плѣвенски* 56 чл.; *Т.-Пазарджишки* 32 чл.; *Търновски* 167 чл.; *Самоковски* 34 и *Софийски* 194 чл. Нѣма да бжде безинтересно, сега, когато вече встѣпваме въ второто десетолѣтие отъ сѣществуването на нашето дружество, да се знае какъ то се е развивало въ първата си десетгодишнина.

	1900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910
Клонове	1	7	27	20	12	13	14	10	8	9	11
Членове	127	150	1200	626	297	404	387	427	418	477	646

Отъ таблицата се вижда, че дружеството е било най-добъръ прѣзъ 1902 и 1903 години. Не е безинтересно да се знае защо именно прѣзъ тѣзи години дружеството е стояло толкова добъръ, а слѣдъ това е захванало да отслабва. Причинитѣ, до колкото сме могли да ги схванемъ сж двѣ: първата е, че прѣзъ тѣзи години всѣки дружественъ членъ се ползуваше съ 50% намаление по желѣзницитѣ. Тази привилегия на нашето дружество бѣше привлѣкла за членове хора, които не сж се въудошевявали отъ цѣлитѣ на дружеството, а по лични, комерчески съображения сж ставали членове. Съ отнемане тази привилегия на дружественитѣ членове, пришълцитѣ въ организацията си отишли. Втората причина е липса на дѣятелни ръководители.

Извѣстно е, че тамъ кждѣто има дѣятелни ръководители, клоновѣтѣ дѣйствуватъ съ голѣмъ успѣхъ и сж най-обичнитѣ организации на гражданитѣ. Най-добъръ примѣръ е Търновския клонъ. Повечето отъ инициаторитѣ за основаване на клонове сж чиновницитѣ и учителитѣ. Тѣ обаче не сж съ постоянно местожителство и съ тѣхното мѣстене, по нѣмане хора които да ги замѣстятъ, и поведатъ енергично и съ увлечение работата на клона, той умира. А и една третя причина, която е вжтрѣшна, така да се каже, е, че не на всѣкъждѣ се схващатъ добъръ цѣлитѣ и значението на нашето дружество.

Дѣятелността на клоновѣтѣ. Клоновѣтѣ прѣзъ годината сж уредили 65 излѣти въ които сж взели участие 1410 души излѣтници. По взаимно споразумение прѣзъ годината сж били устроени излѣти за срѣщи между членовѣтѣ на нѣкои клонове. Такива излѣти сж били: два между Софийскитѣ, Долнобанскитѣ, Бѣловскитѣ и Пловдивскитѣ клонове; единъ между Софийския и Врачанския клонове. Тѣзи взаимни излѣти особено сж за прѣпуржане на клоновѣтѣ защото тѣ сж най-доброто срѣдство за взаимното опознаване на членовѣтѣ и всѣватъ вѣра въ значението на туристиката у всѣки членъ. Освѣнъ излѣтитѣ, отъ клоновѣтѣ сж били наредени три сѣмейни срѣщи между членовѣтѣ, четири вечеринки, единъ балъ и едно градинско увеселение. Друга дѣятелностъ на клоновѣтѣ която заслужва да бжде отбѣлѣзана въ отчета, е за *построяване хижи*. До сега три клона сж, които употребяватъ най-голѣми грижи да могатъ да реализиратъ това си желание: Софийския, Търновския и Еленския. Ние мислимъ, че нѣма да бжде далечъ врѣмето когато задружно всички туристи ще празнуваме освѣтяването на първата туристическа хижа у насъ.

Нѣколко клона—Търновския, Самоковския и Плѣвенския, сж се заели и съ залѣсяване на нѣкои мѣстности отпуснати имъ отъ общинитѣ и застрояване въ тѣхъ на бюфети. Най-голѣмъ успѣхъ въ това отношение има Самоковския клонъ, само че, тази му дѣятелностъ е погълнала всичкитѣ други на клона, поради дълговетѣ които той е направилъ. А. Самоковския клонъ, по мѣстоположението си би трѣбвало да бжде единъ отъ

най-първитѣ въ планинарско отношение. Дано скоро да се избави отъ това си трудно положение тоя клонъ, за да захване да мисли за използване всички облаги отъ красивата природа съ която е надаренъ района му. Трѣбва да отбѣлѣжимъ още за спалнитѣ, които урежда. Търновския клонъ ежегодно, прѣзъ лѣтнитѣ мѣсеци. Прѣзъ годината тѣ сж били посѣтени отъ: 15 ученика отъ разнитѣ краища на отечеството, 1 студентъ, 28 члена отъ Килифарското юнашко д-во, 1 чехъ инженеръ, отъ Прага и 14 ученикаотъ Русе. Най-послѣ трѣбва да отбѣлѣжимъ особената дѣятелностъ на два клона — Дубнишкия и Плѣвенския — поради тѣхната археологична дѣйностъ. Тази дѣйностъ ние горѣщо прѣпоръчваме и на останалитѣ клонове, а тамъ, кждѣто има едно прѣдимно желание да се основава археологично дружество, като се занемарва туристическата организация, нека нашитѣ другари изтъкватъ тази наша цѣль и съдѣйствуватъ за взаимностъ между археологичната и нашата организации. И безъ това силитѣ у насъ сж разпокъсани, нека съдѣйствуваме за сгрупирването имъ.

Отъ тоя прѣгледъ на дѣятелността на клоноветѣ се вижда, че не само излѣти сж били уреджани а се е гледало да се реализиратъ и другитѣ цѣли на задругата. Мнозина истъкватъ, че нашата организация се състои отъ държавни служители, които като нѣматъ друго що да правятъ, пжтуватъ. Отъ горната дѣятелностъ на дружеството се вижда до колко е основателно това мнение. По отношение общественото положение на членоветѣ трѣбва да кажемъ че то е най-разнообразно. Съжаляваме, че не всички клонове ни изпратиха свѣдения за общественото положение на своитѣ членове, за да можемъ да издадемъ една пълна статистика въ това отношение; това ще направимъ идущата година. Но отъ ония свѣдения които имаме, се вижда, че въ нашата организация влизатъ хора съ най-разнообразно обществено положение: офицери — отъ генералъ до подпоручикъ; чиновници, доктори, учители, книжари, печетари, общински служащи, търговци, търговски служащи, комисионери, запасни офицери, кметове, архитекти, инженери, журналисти и пр. и пр.

Централно настоятелство. Централното настоятелство въ началото на годината се конституира така: Прѣдседателъ А. Тодоровъ — Баланъ, Подпрѣдседателъ Ст. И. Поплуковъ, Секретаръ А. Джанановъ, Редакторъ С. Скрински, Касиеръ С. Цачевъ, домакинъ Ламбовъ и свѣтници майоръ Н. Нѣмски и капитанъ Добревъ. За съжаление то не можѣ прѣзъ годината да работи въ цѣлия си съставъ защото Подпрѣдседателя Поплуковъ, по служба бѣ принуденъ да напусне София цѣли 5 мѣсеци, а отъ м. априлъ и нашия обиченъ и дѣятеленъ Прѣдседателъ г. А. Тодоровъ — Баланъ замина за Цариградъ, което не му даде възможностъ да присѣдствава и открие конгреса. Настоятелството прѣзъ годината се е събирало на засѣдания всѣка срѣда. Прѣзъ годината главно то се е стрѣмilo да изпълни рѣшенията

на миналогодишния съборъ, за редовното издаване на списанието и да съдѣйствува, до колко това е по силитѣ му, за пропагандирането на туристската идея у насъ, като се основаватъ нови клонове. Настоятелството обаче, трѣбва да отбѣлѣжи, че то не може да ви се похвали съ особена дѣятелностъ, която да е засилила нашата организация, защото не всичко е зависело отъ неговото желание. Клоноветѣ се продължаватъ да бждатъ нередовни както и миналата година въ своитѣ задължения къмъ централното настоятелство. Какво е направило настоятелството по рѣшението на миналогодишния съборъ за туристическата лѣтна шапка; за дипломитѣ; за лѣкарствата и за апостолитѣ на туризма ще видитѣ когато се разглеждатъ по-подирнитѣ номера на дневния редъ. По отношение на списанието „Български туристъ“ настоятелството направи каквото можа. Издаването му не бѣ редовно защото нѣмаше срѣдства, а за редактирането оставаме вие да се произнесете. Ние ви молимъ да обмислите мѣркитѣ които трѣбва да се взематъ за редовното излизане на списанието, защото то е главния разпространител на туристската идея. Като е дума за списанието, ползваме се отъ случая да ви съобщимъ, че нашия отличенъ търновски туристъ, който всѣкога съ каквото е могаль е спомагалъ за напръдка на нашето дружество, г. Г. Козаровъ, като вижда, че главната причина за нередовното излизане на списанието е липсата на срѣдства, писмено съобщава на настоятелството че подарява за тази цѣль 200 лева. Настоятелството не може да не искаже по тоя случай благодарността на дружеството къмъ г. архитекта Козарова, който за лишенъ пжтъ доказва, колко му е близо до сърдцето туристиката.

Бурни ржкоплескания отправи събора на щедрия дарителъ.

Бюджета за 1910 година. Упражнението на бюджета, провѣрено отъ контролната комисия, даде слѣдния резултатъ: Приходъ 1275 лева, а разходъ 1103 лева, слѣдователно остава единъ излишъкъ отъ 172 лева.

Въ подробности самия бюджетъ е:

Приходъ:

Наименование на прихода		Прѣдвидено		Постѣпило	
		лева	ст.	лева	ст.
1	Приносъ 25% отъ 450 члена.	675	—	455	—
2	Записнина отъ 100 нови »	200	—	320	—
3	Недобори отъ 1909 год.	200	—	120	—
4	Абонаментъ отъ нечлен. за сп. „Б. Т.“	20	—	8	—
5	Случайни постѣпления.	50	—	150	—
6	Абонаментъ отъ 450 чл. на сп. „Б. Т.“	450	—	222	—
Всичко.		1595	—	1275	—

Разходъ:

	Наименование на разхода	Изразхо- дено		Прѣдви- дено	
		лева	ст.	лева	ст.
1	За 150 значки съ митн. рзноски.	200	—	100	—
2	» печатъ на сп. „Б. Тур.“ за 10 бр.	550	—	490	—
3	» наемъ канцелария на центр. н-во.	120	—	—	—
4	» книги и списания за друж. библи.	40	—	8	—
5	» канцеларски и непрѣдвидени.	150	—	150	—
6	» списване IX год. на сп. „Б. Тур.“	300	—	300	—
7	» делегати на XI съборъ. . . .	100	—	55	—
8	» уравнение излишъкъ. . . .	135	—	172	—
	Всичко. .	1595	—	1275	—

Отчета заедно съ упражнението на бюджета се приеха отъ събора и членоветъ на настоятелството се освободиха отъ всѣкаква отговорностъ.

Рѣшение за сп. Б. Т. По нередовното излизане на списанието и неговото списване станаха доста обстоятелни разисквания. Като признаватъ всички, че списанието е най-главното сръдство за пропаганда и че чрезъ него клоноветъ узнаватъ за дѣйността на дружеството, прѣдлагатъ мѣрки за неговото редовно излизане и добро списване. *Д-ръ П. Козаровъ*, прѣдседател на Софийския клонъ, прѣдлага да се позволи на централното настоятелство да направи заемъ отъ 200—300 л. съ който да се осигури редовното издаване на списанието. Исква сжщо въ списанието да бждатъ застъпени всички отдѣли които уставътъ прѣдвижда. Въ сжщата смисълъ говориха г. г. *Шишковъ* (пловдивски), *Антоновъ* (плѣвенски), *Ножаровъ* (врачански), *Додовъ* (дупнишки). Той иска да се опрѣдѣли редакционенъ комитетъ. *Ганевъ* (софийски), прѣдлага да се открие подписка за образуване фондъ за списанието. *Хлѣбаровъ* (соф.) прѣдлага щото клоноветъ да внасятъ особенъ вносъ за списанието. *Рачевъ* (соф.) прѣдлага всѣки клонъ да си опрѣдѣли дописникъ за списанието, който да съобщава всичко що става въ живота на клона.

Слѣдъ обясненията на редактора на списанието г. Скрински събора прие слѣднитѣ рѣшения: 1. Клоноветъ да се погрижатъ за разпространението на списанието; 2. Да бждатъ редовни въ своитѣ вноски прѣдъ централното настоятелство; 3. Централното настоятелство да прави заеми отъ ония клонове които разполагатъ съ сръдства, когато му се яви нужда; 4. Всѣки клонъ да избере измежду членоветъ си по единъ дописникъ за списанието.

Курсъ за главатарии. Централното настоятелство констатира, че не всички клонове разполагатъ съ лица за главатарии

и ония които се смѣтатъ като добри главатарѣ, не схващатъ добръ своето назначение при излѣтитѣ. За това, то мисли че е необходимо да се уреди единъ курсъ за главатарѣ. Въ тоя курсъ туриститѣ ще се запознаятъ съ всички ония свѣдения, които единъ главатаръ трѣбва да притежава за да може успѣшно да изпълни своето назначение.

Делегатитѣ *Ганевъ, Шишковъ, Додовъ, Антоновъ, Петровъ, Хлѣбаровъ, Козаровъ, Кръстевъ*, се изказватъ противъ уреждането на подобенъ курсъ защото: отъ една страна клоноветѣ не разполагатъ съ пари за да могатъ да пратятъ свой членове на тоя курсъ, а отъ друга, не е необходимъ курсътъ, защото всичко, което трѣбва да знае единъ главатаръ може да му се даде съ едно ръководство. Събора *рѣши*: Възлага се на централното настоятелство да издаде упътвания за главатаритѣ, било въ отдѣлно издание, или въ списанието.

Лѣтни шапки. Централното настоятелство въ изпълнение рѣшението на миналогодишния съборъ прѣдстави нѣколко образци за лѣтна туристска шапка. Прие се единъ отъ образцитѣ: свѣтло зелена сламена шапка, която по форма е като сегашната зимна шапка.

Дипломитѣ. Н. Нѣмски докладва отъ страна на ц. настоятелство по въпроса за дипломитѣ (чл. 41 отъ устава) подигнатъ въ X съборъ въ София. По тоя въпросъ ц. настоятелство мисли, че е необходимо едно рѣшение на събора относно начина на даването на дипломитѣ и прѣдлага то да става по рѣшение на клоновитѣ настоятелства, одобрено отъ събора.

Слѣдъ разискванията които станаха по тоя въпросъ събора *рѣши*: отлага се въпроса за идущия съборъ, като се възлага на централното настоятелство да внесе измѣнение въ чл. 41, касателно кому и какъ да се раздаватъ дипломитѣ.

Докладва се и се прие слѣдния бюджетъ за идущата 1912 г.

Б Ю Д Ж Е Т Ъ

за 1912 год.

П р и х о д ъ :

№ по редъ	Наименование на прихода		
		лева	ст.
1	Приносъ 25% отъ 500 члена	750	—
2	Записнина отъ 100 члена.	200	—
3	Недобори отъ 1910 год.	200	—
4	Абонаментъ отъ нечленове на „Б. Туристъ“.	20	—
5	Случайни постъпления.	50	—
6	Абонаментъ отъ 500 члена на „Б. Тур.“	500	—
7	Отъ продажба печатни произведения.	300	—
8	Фондъ «Апостолиитѣ на туризма».	80	—
	Всичко.	2100	—

Разходъ:

№ по редъ	Наименование на разхода		
		лева	ст.
1	За значки 200 съ митнишки разноски. . .	200	—
2	» печатъ на 10 броя сп. «Б. Туристъ». .	600	—
3	» наемъ канцел. на центр. н-во.	120	—
4	» книги и списания за друж. библиотека.	50	—
5	» канцеларски и непрѣдвидени.	200	—
6	» списване X год. на сп. «Б. Туристъ». .	300	—
7	» делегати на XII съборъ.	100	—
8	» „Апостолитѣ на туризма“.	180	—
9	» уравнение излишъка.	350	—
	Всичко. .	2100	—
	Приетъ въ засѣданието на Н-ството отъ 26.V 911 год.		

Рефератъ. г. Шишковъ, пловдивски делегатъ, чете своя рефератъ «Родопитѣ и значението имъ за Българската туристика», който бѣ изпроводенъ съ бурни ржкоплѣскания. Тоя рефератъ, по рѣшението на събора, ще бѣде напечатанъ въ списанието.

Делегатитѣ, очаровани отъ прѣлѣститѣ на Родопитѣ изтъкнати въ реферата на г. Шишкова, рѣшиха централното настоятелство, въ споразумение и подъ главатарството на г. Шишковъ, да устрои излетъ отъ нѣколко деня още това лѣто въ Родопитѣ.

Новъ клонъ. Прие се съ ржкоплѣскане за членъ въ за-другата новооснования клонъ въ Брѣстовица, Пловдивско подъ назнание «Бряношица». Прѣдседателя на клона Ив. Китовъ и секретаря М. Лукановъ, присѣдствуваха на събора като делегати.

Изключени клонове. По докладъ на централното настоятелство изключиха се отъ дружеството *Орѣховския и Каваклийския* клонове, а Брациговския клонъ остава и ако прѣзъ идущата година пакъ бѣде нередовенъ, да се прѣдложи въ идущия съборъ за изключване.

Разни прѣдложения. Дупнишкия делегатъ г. Додовъ прѣдлага да се направи излѣтъ въ чужбина а главно въ Славянскитѣ страни. Слѣдъ станалитѣ разисквания събора рѣши: възлага да на централното настоятелство да обмисли въпроса за излѣтъ въ чужбина, главно въ Славянскитѣ страни, да изучи условията за тоя излѣтъ както и да опрѣдѣли маршрута. Слѣдъ това да съобщи рѣшението си на клоноветѣ.

Плѣвенския делегатъ г. Антоновъ прѣдлага да се дѣйствиува прѣдъ управлението на желѣзницитѣ, щото отстъпката 50% да се разпротрѣ за всѣки членъ на дружеството, а не

само за група отъ 5 души. Събора възложи на Ц. Н. да дѣйствиува кждѣто трѣбва за добиване тази изгода.

Идуция съборъ. Дупнишкитѣ делегати Стайковъ и Додовъ заявяватъ че по рѣшението на клона, тѣ прѣдлагатъ слѣдующия XII съборъ да стане въ Дупница. Сжщитѣ заявиха, че когато тѣ, като делегати на клона заминавали за събора, всички туристи имъ заявили да не се връщатъ безъ рѣшение, щото идуция съборъ да бжде въ Дупница. Тантиловъ (Соф.) прѣдлага идуция съборъ да стане на Шипка, на открито.

Слѣдъ станалитѣ разисквания, въ които се изтъкна че ще бжде неудобно да бжде събора въ Дупница, защото съобщението съ тоя градъ е много трудно и че, по устава, тамъ кждѣто нѣма клонъ не може да става съборъ, взе се рѣшение: да се прѣдостави на Ц. Н., слѣдъ като влѣзе въ сношение съ клоноветѣ по тоя въпросъ, то да опрѣдѣли кждѣ да засѣдава слѣдния съборъ.

Избиране настоятелство. На мѣстото на излѣзлитѣ членове на Ц. настоятелство Ст. Ив. Поплуковъ, С. Скрински, Майоръ Н. Нѣмски и С. Цачевъ, по тайно гласуване прѣизбраха се: Ст. Ив. Поплуковъ, Скрински и Майоръ Н. Нѣмски, а новоизбра се Ив. Сандовъ.

За членове на контролната комисия се избраха С. Цачевъ, Х. Рачевъ.

Прѣдседателствующия на събора въ присѣтствието на всички делегати прѣдаде на прѣдседателя на Пловдивския клонъ г. П. Жилковъ традиционната туристка гега, а на клона, за неговата дѣйность по събора, топографическа карта на Пловдивския районъ.

Поздравителни телеграми. Прѣдседателствующия проче слѣднитѣ поздравителни телеграми до събора:

Вратца. Поздравявамъ сборянитѣ, желая успѣхъ.

Поручикъ Леонкиевъ.

Вратца. Поздравявамъ сборянитѣ, пожелавамъ успѣхъ.

Поручикъ Мановъ

Вратца. Пожелавамъ ползотворна дѣйность.

Майоръ Алексиевъ.

Вратца. Заспалитѣ Веслечани поздравляватъ конгреса.

Прѣдседателъ Алексиевъ.

Търново. Макаръ отдалеченъ, духомъ съмъ при Васъ. Желая практична ползотворна дѣйность събора. Здравѣйте!
Козаровъ.

Вратца. И подъ тежкия кръстъ на смъртта Врачанското дружество възкрѣсва за новъ и славенъ за туристиката животъ! Громко планинско здравѣй изпраща на събора.

Прозелита Врачански туристъ Радучевъ.

Кочериново. На пжтъ за Рилския манастиръ отъ политѣ на Рила сърдеченъ привѣтъ на събранитѣ туристи Софийци и други.
Кличиянъ.

Елена. Лишени отъ възможността да участвуваме на събора на дружеството, отъ недрата на Чумерна привѣтъ вамъ и събранитѣ туристи. Чумернци.

Търново. Търновскитѣ туристи поздравляватъ сборянитѣ отъ XI туристски съборъ, като имъ пожелава въ ползотворна дѣйность. Здравѣйте! Прѣдс. Полковникъ Кирковъ.

Прѣдседателствующия, като изказа пожелания щото на идущия съборъ да се явятъ прѣдставени повече клонове съ повече делегати, закри събора въ 6¹/₂ часа вечеръта.

Слѣдъ закриване събора всички присѣтвующи делегати направиха дружна разходка въ градината «Царь Симеонъ», а отъ тамъ на чаша бира въ «Съединена България».

Факелно шествие. Въ 9 часа всички туристи се събраха на площада прѣдъ градината «Царь Симеонъ» кждѣто свиреше воената музика и бѣха запалени вече факлитѣ за шествието. Въ 9¹/₂ часа, шествието потегли. Пловдивъ никога не е виждалъ подобно шествие. Туриститѣ пѣха своя химнъ, а съ тѣхното замѣлчаване военната музика го подемаше. Така се обиколиха нѣколко улици и шествието се изкачи на двѣтѣ тепета: «Небетъ тепе» и «Сахатъ тепе». Бѣше вече 11¹/₂ часа, когато участвующитѣ туристи въ шествието се спрѣха на чаша бира въ «Червенъ Ракъ», прѣдъ вратата на който имаше освѣтенъ надписъ — привѣтствие «здравейте туристи».

Излѣти. На 30 сутринъта туриститѣ се раздѣлиха на двѣ групи: едната съ автомобили замина за Станимъка — Бачковския манастиръ, а другата за с. Сотиръ. Излѣтницитѣ за с. Сотиръ се спрѣха на почивка въ Коматово, кждѣто имъ бѣ дадена отъ пловдивскитѣ туристи закуска и чаша бира. Излѣтницитѣ не можахъ да достигнатъ крайната точка на маршрута, а само до с. Фердинандово, кждѣто прѣкараха доста весело до 3 часа, слѣдъ което се завърнаха, за да могатъ да отпътуватъ въ 5 часа.

Групата отъ Станимъка — Бачковския манастиръ се завърна късно вечеръта, и замина едва на 31 Юни.

Само трима делегати направиха по-дълъгъ излѣтъ въ Родопитѣ.

Българско Туристско Д-во

Централно Настоятелство

№ 61.

София, 14 юлий 1911 г.

*До клоноветъ на Българ-
ското Туристско Д-во.*

Тазгодишния XI тур. съборъ въ Пловдивъ слѣдъ изслушването на хубавия рефератъ «Родопитѣ и значението имъ за туристиката», четенъ отъ Пловдивския туристъ г. С. Шишковъ, зема рѣшение да се устрои това лѣто излетъ изъ Родопитѣ, въ който да участватъ туристи отъ всички клонове.

Пловдивския клонъ „Калояновъ връхъ“ извѣстява ц. настоятелство, че е организиранъ вече тоя излѣтъ съ слѣдния маршрутъ:

На 3 августъ въ 6 часа сутринята, сборенъ пунктъ гара Пловдивъ, отдѣто всички излетници съ автомобилъ тръгватъ за Станимака. Отъ Станимака, пѣшъ, прѣзъ 40-тѣхъ извора, с. Червенъ Арбанасъ до Тополово. До вечерята разгледване старитѣ развалини край селото.

На 4 сутринята въ 6 часа по дефилето за Кекенеза въ Яково.

На 5 отъ Яково, Инкая, Ени-Чалъ-Тепе, ако може до вечерята, изкачване на върха,

На 6 Ени Чалъ-Тепе, Чилъ-Тепе Мънастиръ махала и до вечерята на Кадънинъ-Букъ,

На 7 Манастиръ-махала, прѣзъ Караджовъ чучуръ, въ Имаретъ дере.

На 8 отъ Имаретъ-дере по границата, Касъмъ-дере, Калъчъ-бунаръ надъ с. Горно-Дерекъой, Роженъ, Прогледъ. Ношуване тамъ или въ Ардашлж. Минаване прѣзъ Пещерата въ Сбирковото.

На 9 августъ отъ Ардашлж, Стойкитѣ, Солища, Гела, по политѣ на Карлъкъ.

На 10 сутринята—Персенкъ, Карлъкъ,; спирание въ ледената пещера и отъ тамъ въ с. Широка-Лжка.

На 11—Широка-Лжка, Върбово, Ченгене-Къошкъ, Чокуръ-Къой, ако се може до вечерята, до Ерѣ-Кюприя.

На 12—Ерѣ-Кюприя, Кара-Баиръ, Персенкъ, Пилафъ-Тепе Мадъръ-тепе, Лилково.

На 13 — Лилково, Ситово, Баша-Мандра, Бѣла-Черква-Пепелашъ, Дѣдово, Бойково.

На 14 — Бойково, Сотиръ, Фердинандово, Пловдивъ.
Главатаръ на излета — г. С. Шишковъ.

Централното настоятелство, като прѣпоръчва на клоноветѣ на Б. Т. Д. този излетъ, надѣва се, че тѣ ще го популяризиратъ между своитѣ членове, още повече, като се знае, че главатарътъ на излета г. С. Шишковъ е отлично запознатъ съ посоченитѣ мѣста.

Прѣзъ врѣме на излета главатара г. Шишковъ ще устрои нѣколко бесѣди за този край отъ чисто наученъ характеръ

Ц. настоятелство счита за не излишно да прѣдупрѣди участниците въ излета, че, прѣдъ видъ неудобствата които ще иматъ при спане и храна, всѣки отъ тѣхъ ще трѣбва да носи: зименъ балтонъ, мушама, одяло, поне една чугунена чиния, чаша за вода, лъжица, вилица, ножъ, долни бѣли дрехи, фанела и кърпи за лице и носъ.

Тѣй като яденето ще бѣде на комунистически начала, *всѣки участникъ обязательно* трѣбва да внесе прѣдварително на главатара г. Шишковъ 25 лева, като за участието си въ излета му съобщи своевременно.

Туристъ безъ горната справа не се приема въ излета. Всѣки участникъ туристъ да бѣде по възможность съ туристовска носия, значка, раница, гега и здрави обуша.

Багажа и провизиитѣ ще се натоварятъ на коне.

За настоятелството.

П. прѣдседателъ: *Н. Нѣмски*. Секретаръ: *Ат. Джанановъ*.

Туристъ

Край гара Земенъ.

Въ прѣдверието на величествено красивиятъ, пълненъ съ поезия и младостъ Земенски проломъ, въ политѣ на гористата купено-образна „Риша“ планина (1350 м.), въ южниятъ край ѳ кржглото земенско поле, близо до бързотечната Струма, на една малка полянка, подъ вѣковни яворови дървета, стои усамотенъ манастиратъ «Св. Ив. Богословъ». Той е старъ и добръ запазенъ; съграденъ е въ XIV вѣкъ отъ Деспотъ Дѣянъ и жена му Доя, родителитѣ на Кюстендилскиятъ Константинъ Драгошъ, съврѣмenniкъ на Крали Марко. Вжтрѣшността на храма е украсена съ образи, живописъта на които е отъ XIV вѣкъ, която много добръ личи.

Отъ тѣхъ по важни сж: образа на Св. Ив. Рилски, най-стариятъ образъ въ България, тоя на Св. Якимъ Осоговски, на Св. Климентъ Охридски, Тайната Вѣчеря, единствена по своята

характерна живопись и образа на строителитѣ на мѣнастия съ чадата имъ.

Мѣстносттата около манастиря е чаровна. Има хубава дѣбова и млада борова гора, има разкошни планински поляни и манастирски ливади, изпѣстрени съ всѣкакви горски цвѣта и украсени съ кичести горски дървеса, прѣсичани отъ тихо струящи се студени бистри планински ручеи; има и много овощни градини, високи, стърчащи като кули по двата Струмски брѣга, скали. Манастирятъ е тихъ планински кжтъ, сгоденъ за лѣтна отмора.

Отъ манастирътъ къмъ полето се открива чудна панорама: малко кръгло поле, заградено съ продълговати баири и засѣто съ овощни дървета, прошарено съ зелени ниви, прѣсичано отъ лжкатушна Струма, прорѣзано съ ж. п. линия, укичено съ Земенската гара. Около полето, като прѣстенъ, сж разположени кжщицитѣ на село Бѣлево, а задъ тѣхъ околорвръсть стърчатъ огромни скали и високи планински върхове.

Манастирътъ отстои отъ гара Земень на половинъ часъ.

Туриста на такивато излети ще има възможность да използва приятното съ полезното.

Ние горѣщо прѣпорѣчваме на туристкитѣ и туриститѣ такива излѣти, които носятъ наслада, допринасятъ за умственото развитие и служатъ за отмора отъ всѣкидневния измѣченъ животъ.

Д. Стеревъ.

Монастирътъ св. Спасъ.

Когато се пътува отъ Бургазъ за Ямболъ*) и се мине Карнобатъ, виждатъ се на югъ висини, а върху крайната отъ тѣхъ — двѣ бѣли здания, които и съ просто око се виждатъ много ясно. Това сж параклисътъ св. Спасъ, на върха, и подолу — храмътъ св. Александъръ Невски. Тоя день рано пътувахме за Ямболъ съ цѣль да отидемъ на св. Спасъ. Бѣше прѣзъ май мин. год.

Тренътъ фучи между високи ниви, нѣкои отъ които сж налѣгали вече отъ много дъждъ. Редуватъ се като въ кинематографъ редица слѣдъ редица картини отъ зелени ливадки, ниви, горички и цѣли плантации отъ полското цвѣте „кадѣнки“, които отдалечъ образуватъ цѣль червенъ килимъ. . .

Ето ни вече на Ямболската станция. Слѣзнахме отъ вагона въ 9¹/₂ ч. и тръгнахме къмъ града. Едно отъ дѣцата-ученички, които пътуваха съ насъ, като видѣ надъ р. Тнджа, край града, издигнатитѣ казарми, из ика: «Гледай, учителю, какво хубаво училище иматъ!» Обясни му се, че това не е училище, а казарма. И то остана изненадано: едно здание въ което се разпрѣсва арома на хубавото, доброто, истината, и да не бжде лично, спрѣтнато, чисто — това не можатъ дѣтскиятъ умъ да си обясни. И наистина, навсѣкждѣ у насъ най-масивнитѣ здания сж казармитѣ. Би помислилъ човѣкъ, че ние, като имаме всичко доволно: и училища, и музеи, и градини, и игрища, и образцово земледѣлие съ негови отрасли, нито бълха ще ни захапе, като хвърлимъ стотици хиляди за казарми.

Съврѣменното човѣчество започва да се изражда и да оглупява: то хвърлия милиони за просвѣта, а срѣщу тѣхъ туря двойно повече милиони за кръвъ, за отмъщение, за алчностъ, за война.

Най-напрѣдъ разгледахме дѣвическото училище. То не мяза нито на затворъ, нито на вехтарски магазинъ, нито

*) За Ямболъ вж. моята „Турист. библ.“, № 8.

на хамбаръ за царевици. Произведе смѣхъ дори на най-мал-
китѣ ученички.

Смѣтахме вечерята да спимъ въ манастиря. Врѣмето ни
плашеше: ту бумтѣше на западъ, ту облаци се трупаха, ту
слънцето прѣжулваше и дъжда наоколо бѣ надвисналъ. Съ
такава несигурна за лошо врѣме армия, ученички, не бѣ удобно
за пѣтуване, и то пѣшъ, разбира се; ала пакъ рѣшихме да
трѣгнемъ въ 3 часа слѣдъ обѣдъ. Манастирътъ отстои 12 км.
на юго-изтокъ отъ Ямболъ. Дотамъ мѣстносттата е гола, безъ
сѣнка — само ниви. Има два коларски пѣтя, по които може
да се отиде; край града пѣтътъ се дѣли на двѣ: налѣво, по-
обиколень, прѣзъ с. Черганъ, и надѣсно, по-прѣкъ, прѣзъ сел-
цата Урумъ-Чифликъ и Козарево. Вървимъ къмъ Урумъ-Чиф-
ликъ по отжпкания селски пѣтъ. Облачитѣ се сгъстяватъ, не-
бето потъмнѣ и едри капки заплющѣха. Духаше източень морски
вѣтъръ. Той ни бѣ надежда — той пѣди дъждовнитѣ облаци.
Бързаме запѣхтѣни напѣдъ, за да влѣземъ въ село и се за-
пазимъ отъ дъжда. Минаваме край селото, — съ 20-тина разне-
битени кѣшурки, съ пусти разградени дворове, и вървимъ нап-
рѣдъ. Дѣцата не роптаятъ и не охкатъ, макаръ да бѣха доста
уморени. Още малко и ние сме подъ политѣ на „Бакарлъкъ“ въ
селото Козарево (40—50 кѣщи). Дотука дойдохме за два и
половина часа. До манастиря оставаше още единъ часъ. Надъ
главата ни съ ослѣпителна бѣлота въ въздуха стърчи парак-
лиса, усамотень въ цѣла околностъ, като фаръ на нѣкой ос-
тровъ, хвърленъ въ безкрайно море. Тѣй спокоень, тѣй скромно
величавъ, тѣй безстрастень! Отъ селото нататѣкъ пѣтътъ е
току-речи по възбърдо. Дъждътъ се разнесе, слънцето бѣ вече
низко на западъ, а пѣкъ ние пѣлзимъ по склоновѣтъ на пла-
нината, за да излѣземъ на пѣтя за манастиря, защото по-рано
по погрѣшка не поехме нагорѣ. Още малко, още едно хлѣмче,
още една храстова горичка и . . . прѣдъ насъ изпѣкнаха бѣ-
литѣ здания на храма. Часътъ бѣ 7¹/₂. Почакахме на двора,
докато ни се приготви за прѣношуване.

Още въ турско врѣме на върха е имало оброчище «Св.
Спасъ», разбира се, грѣцко. Това оброчище се е посѣщавало
отъ околнитѣ села, които, като овчици, сѣ оставяли по нѣ-
щичко. По кѣсно, когато рускитѣ войски сѣ били още у насъ,
въ 1881 година, при едно несполучливо покушение върху царъ
Освободителя, рѣшили сѣ самитѣ офицери, живуци тогава въ
Ямболъ, да съградятъ храмъ «Александъръ Невски». Около тоя
храмъ имало само една кѣшурка, която го е пазила. Сега, съ
помощъ отъ руското вѣншно министерство и съ подарѣци на
селянитѣ, се въздигнаха нѣколко други здания. Батюшката,
който управлява тия имоти, любитель на овоцарство и пче-
лѣрство, е уредилъ овошна градина и нова система кошери.
Буйнотечащиятъ на самото мѣсто изворъ е събранъ и напра-
венъ на кладенецъ. Храмътъ е изграденъ на сѣверния склонъ

подъ параклиса, край скала. Надъ него се пери лоза, израстнала разкошно и покрила половината дворъ.

Сутринта рано побързахме да се качимъ на върха по една пжтечка; пълпяхме по каменливата глава на билото между цвѣтя и храсти. Оттукъ гледката вече е така просторна и окото езведнажъ обръща толкова гледки, щото се чудишъ, дѣ да гледашъ по-напрѣдъ: на сѣверъ гърбицата на Стара планина се протака мрачна, навѣсена отъ Айтосъ току-речи до Калоферъ съ тъмни очертания на долове, сипеи и урви. Между нея и насъ цѣлата долина на Сливенъ, прошарена въ низинитѣ съ легнала мъгла, между която весело поглеждатъ Ямболъ и малки селца съ щръкнали тепета; на западъ окото се спира отъ Св. Илийскитѣ върхове, още по къмъ югъ — Монастирскитѣ върхове, Сакаръ, легналъ като грамаденъ биволъ, а въ политѣ му едва личатъ Каваклий, Гердеме. Задъ него — като сѣнка—Родопа. Цѣлата долина на Тунджа бѣ облѣчена съ бѣла лека мъгла. На изт. окото се затуля отъ другъ връхъ, малко по-високъ, та ние не можахме да хвърлимъ погледъ къмъ морето. Вѣеше хладенъ морски вѣтъръ — трѣбваше да се слиза. Спуснахме се изъ храсте, за да излѣземъ на коларския пжтъ подъ насъ за село Козаревецъ, проснато пакъ подъ нозѣтѣ ни. Политѣ на върха сж голи и каменливи. Гората не е запазена, защото добитѣкътъ снове изъ нея. Пъкъ не може и да се запази, защото храмътъ нѣма опрѣдѣлена мѣра—граница. Бѣше недѣля. Влѣзохме въ една кръчма и поискахме да си купимъ хлѣбъ отъ селянитѣ, които дрѣмѣха тукъ, ала всички ни гледатъ опулени и животински, и никой дума не продумва. Види се, злочеститѣ нѣмаха хлѣбъ дори и за себе си. Като гледахъ пуститѣ имъ дворове, вѣхтитѣ имъ окжсани дрехи, изтощения имъ видъ, неспрѣтнатитѣ имъ парцали по краката, стана ми тжжно, като мислѣхъ, че това искане, може би, сж зели за подигравка. Дали сж си мислили: „Дѣ хлѣбъ? ще го ядемъ ние и дѣцата, ако го има въ кжщи!“ Подигравка е да се говори, че селянинътъ живѣе охолно. Живѣе така само една малка часть отъ него, сжщо както и въ градоветѣ. А за това той си е виновенъ: не иска да си помогне, защото е фаталистъ — „каквото даде Господъ“ и тамъ свършва. Просвѣтата, която му се дава, е толкова негодна за живота, толкова недостига за неговата численостъ, щото тя се губи, потъва въ неговото невѣжество и мизерия. Партийната развала пъкъ довършва останалото—тя захлупва похлупцитѣ. Ето това сме си ние у дома; какво е вънъ—то е друго.

Отъ това село до другото — Урумъ-Чифликъ се минава по пжтека прѣзъ горичка. Едва ли има 2—3 км. Не бѣ горещо, та се вървѣше леко. Тая горичка, храстъ, е едничката въ тази околностъ. И тя е безводна. Въ сжщото има чешма съ вкусна вода, ала разнебитена: трѣбва да дойде нѣкой отъ друго мѣсто да я поправи. Поне една върбичка не е засадена прѣдъ нея.

Отминахме, защото нищо весело и привѣтливо не спира духа. Ей така, като гледашъ пусто, не спрѣтнато, разнебитено, изпити лица, съ отпечатъкъ на мъжа, тегло, несгоди по него, както мъжки, така и женски, чудишъ се—това ли е свободата, прѣхвалената просвѣта, балканския японецъ и всичката култура, която ние имаме?

Отъ тия захвърлени всрѣдъ поле могилки—Бакъджийницѣ (504 м.), украсене тукъ-тамъ съ чисти андезитни скали, изнеохме приятни впечатления, макаръ да нѣма въ тѣхъ нищо величествено. За себе си тѣ сж гиганти, сложени въ една плодородна равнина, безъ близки съперници. Туристътъ, кацналъ на тѣхния връхъ, усѣща се господаръ на околността — той я владѣе. Грамаднитѣ планини го поглъщатъ, подчиняватъ го и го правятъ дребничъкъ при своето величие. Откъмъ фауна и извори Бакъджицитѣ не сж богати, защото нѣматъ гжсталаци и дълбоки долини, ала откъмъ флора тѣ не падатъ по-долу отъ много наши планини. Смѣсенитѣ ни китки и вѣнци, направени отъ цвѣтята по върха и политѣ, бѣха прѣлестни. Въ тѣхъ се редуваха, смѣсваха и се перѣха Гладиолусъ комъ, Мускария комазумъ, Клематисъ витицела, Бриза, Цитисусъ, Спирея, Спекулария, Хиперикумъ и други.

Вечерята въ 9^{1/2} ч. бѣхме вече въ Бургазъ.

В Ъ С Т И.

Бургазкитѣ спортни друже-ства. — Въ Бургазѣ юнашкото и колоездачното д-ва сж се слѣли въ едно спортно д-во съ два кло-на. Въ скоро врѣме щѣлъ да се образува и туристски клонѣ отъ това ядро.

Бѣловскиятѣ клонѣ «Юн-долѣ». — Бѣловскитѣ туристи сж имали на 29 юний т. г. извънредно общо събрание, въ което сж взели слѣднитѣ рѣшения: 1. Да се иска отъ Лжженското селско общинско управление празно мѣсто отъ 200 кв. м. за построяване туристка хижа; 2. Да се даде въ най-скоро врѣме вечеринка за полза на кло-новата хижа; 3. Изключватѣ се за винаги отъ туристическия клонѣ „Юндолѣ“ слѣднитѣ членове: *Ата-насъ Цвѣтановѣ* отъ гр. Т.-Па-зарджикѣ, *Петърѣ Янковѣ* отъ гр. Самоковѣ, *Георги Ив. Шишковѣ* отъ Бѣлово и *Петърѣ* и *Вѣра Даскалови* отъ гр. Велико-Тър-ново. Умоляватѣ се горнитѣ лица да прѣдадатѣ на клона туристски-тѣ си значки.

Получени суми въ централ-ната каса. — Бѣловскиятѣ клонѣ „Юндолѣ“ изпрати 10 лв. за аба-наментѣ на списанието.

Прѣседателѣтъ на Т. Пазар-джийския клонѣ „Славиеви гори“ прѣдаде прѣзъ врѣме на събора 15 л. срѣщу вноситѣ на клона за мин. 1910 г.

Получиха се 10 лв. отъ Бур-газкия туристѣ Д. Стеревѣ за абонаментѣ на списанието. — За полученитѣ суми ще се издадатѣ

квитанции отъ дружествения ка-сиерѣ.

Излети. — Бѣловскиятѣ клонѣ „Юндолѣ“ устроява на 14 и 15 августѣ т. г. излетѣ съ маршрутѣ: Бѣлово—Юндолѣ — Куртово (но-щувка)—Алабакѣ и обратно. То-гава ще се избере и мѣсто за хижа въ Родопскитѣ разклоненоя. Же-лательно е да взематѣ участие и близкитѣ клонове.

Стжпили въ бракѣ. — Прѣзъ тоя сезонѣ сж стжпили въ бракѣ туриститѣ: г. Стефанѣ Тодоровѣ съ г-ца Величка К. Мортевска и г. Петърѣ С. Радучевѣ съ г-ца Стой-на В. Вѣлева. Пожелаваме имѣ щастливѣ животѣ.

Софийски клонѣ «Ал. Кон-стантиновѣ». Настоятелството се се е конституирало въ слѣдния съставѣ: прѣдсед. Д-рѣ П. Коза-ровѣ, подпрѣд. Хр. Рачевѣ, секр. В. Хлѣбаровѣ, касиерѣ Р. Крюгерѣ, домакинѣ Г. Кирчевѣ, съвѣтници: М. Десимировѣ, Б. Салплиевѣ и Гр. Хиновѣ.

Членоветѣ отъ настоятелство-то на Дупнишкия клонѣ „Рилски езера“ сж си разпрѣдѣлили длѣж-ноститѣ така: прѣдсед. Н. С. До-довѣ—учителѣ, касиерѣ Т. Теме-лакиевѣ — учителѣ, секретарѣ: Г. Пеневѣ, чиновникѣ, съвѣтници: С. Стайковѣ, учителѣ и Б. Арафѣ — търговецѣ. За уредникѣ на арх. клонѣ—Хр. Тошевѣ, учителѣ и съ-вѣтникѣ П. Димчевѣ, учителѣ.

Централното н-во на Б. Т. Д. се конституира въ слѣдния съставѣ: прѣдсед. Д-рѣ Ал. Тодо-

ровъ, подпрѣд. Н. Нѣмски, секр. Ат. Джанановъ, редакторъ Ст. Ив. Поплуковъ, касиеръ Ив. Сандовъ, домакинъ Ив. Хр. Ламбовъ, съвѣтници: Капитанъ Добревъ и С. Скрииски.

Срѣща. Центр. Н-во на Б. Т. Д. устроява излетъ на 14 и 15 ав.

густъ до „Глава Панега“ съ участието на клоноветъ: Търновски, Плѣвенски, Врачански и Софийски.

Главатаръ на излѣта се опрѣдѣля Плѣвенския клонъ.

Сборенъ пунктъ гара Карлуково 14 августъ 5¹/₂ часа сутринъта.

П О Щ А.

Дупница. Хр. М. Т. „Излетъ до Рилскитѣ морени“ се получи и ще се помѣсти въ единъ отъ иднитѣ броеве. Ред.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА ЗА Фондъ «Списание Български туристъ».

Безспорно е, че дружествениятъ ни органъ крѣпи организацията. Но за да излиза той редовно, да подобри съдържанието си и да уголѣми обема си, трѣбватъ му осигурени срѣдства. Ето защо единайсетиятъ туристски сборъ въ Пловдивъ на 29 и 30.V с. г., като има прѣдъ видъ това, рѣши да се основе фондъ **«Списание Български туристъ»**. За тоя фондъ централното настоятелство открива подписка между туриститѣ и любителитѣ на българската природа. То вѣрва, че фондътъ ще бѣде подкрѣпенъ отъ мнозина туристи. За цѣлѣта и най-малката сума се приема съ благодарностъ. Имената на дарителитѣ ще бѣдатъ публикувани въ дружественото списание.

О Б Я В И

Туристски хотелъ и гостилница.

Съдържателтъ на най-уредениятъ хотелъ **«Балканъ»** въ историческия гр. **Плѣвенъ** обявява, че прави на туриститѣ слѣднитѣ отстъпки въ хотела си: на леглата 30% отъ обикновенитѣ цѣни, на храната въ гостилницата 20% сжщо отъ обикновенитѣ цѣни.

Хигиената на туриста
ки спортистъ. Стр. 84. Цѣна 70 ст.

книга съ 36 фигури въ текста. Необходим за всѣ

ПЪТЕВОДИТЕЛЪ на София и околността ѝ с планъ на града и показалецъ на улицитъ му. Цѣна 1 л. На 10 и повече екземпляра прави се 25% отстъпка. Намира се за продажъ у книжарницитъ въ София.

Издания на централн. оолет. нотавстволжен Българското Туристко Дружество.

ПРИРОДА илюстрирано популярно списание, прѣзъ 1911 год. встъпва въ своята седемнадесета годишнина.

Списанието има за цѣль да дава на читателитъ си отбрано четиво отъ всички области на природнитъ науки и тѣхното приложение въ живота. Помѣстениятъ материялъ се излага на единъ твъръ простъ, лекодостъпенъ езикъ и се придружава съ хубави картини.

Списанието излиза всѣки мѣсець, освѣнъ юлий и августъ. Абонатитъ ще получатъ десетъ броя подбранъ материалъ, една хубава премия и единъ стѣненъ календаръ. Годишенъ абонаментъ 5 лева, за странство — 6 лева. За четири прѣдплатени абонамента изпраща се едно течение даромъ.

Всичко за списанието се адресира до сп. «ПРИРОДА» ул. «Венелинъ» 13, София.

Фотографии може всѣки да си набави отъ Дупнишкия клонъ „Рилски езера“ отъ БТД. Споразумение — прѣдседателя на клонъ.
изъ Рила планина на пощ. карти.

Продължава се подписката за година X (1911) на **БЪЛГАРСКИ ТУРИСТЪ**

Списание за туризмъ и природоописание.

Органъ на Бълг. Туристко Дружество.

Редакторъ: СТ. ИВ. ПОПЛУКОВЪ.

Отъ 1. януарий 1911 год. сп. «Български туристъ» влиза съ X. година на своето сществуване. Днесъ то е единственото спортно списание у насъ, въ което се описва българската природа и срѣдствата за добирание до нея.

«Български туристъ» излиза всѣки мѣсець (освѣнъ юлий и августъ). Годишна цѣна за нечленове на дружеството въ България е 2 лева, а въ чужбина — 2.50 фр. Членоветъ го получаватъ срѣшу единъ левъ.

Записването абонати въ София става въ книжарницитъ: Б. Касжровъ, Хр. Олчевъ и П. Чипевъ, а въ провинцията — въ клоноветъ на Българското Туристко Дружество и въ всички т.-пощенски станции. Който запише 4 и повече абонати, получава 10% отстъпка.

София, печатница на С. М. Стайковъ. Телефонъ № 550.